

SUOMALAISEN ALKOHOLIPOLTIIKAN BEST BUYS

EHKÄISEVÄN PÄIHDETYÖN
JÄRJESTÖVERKOSTO

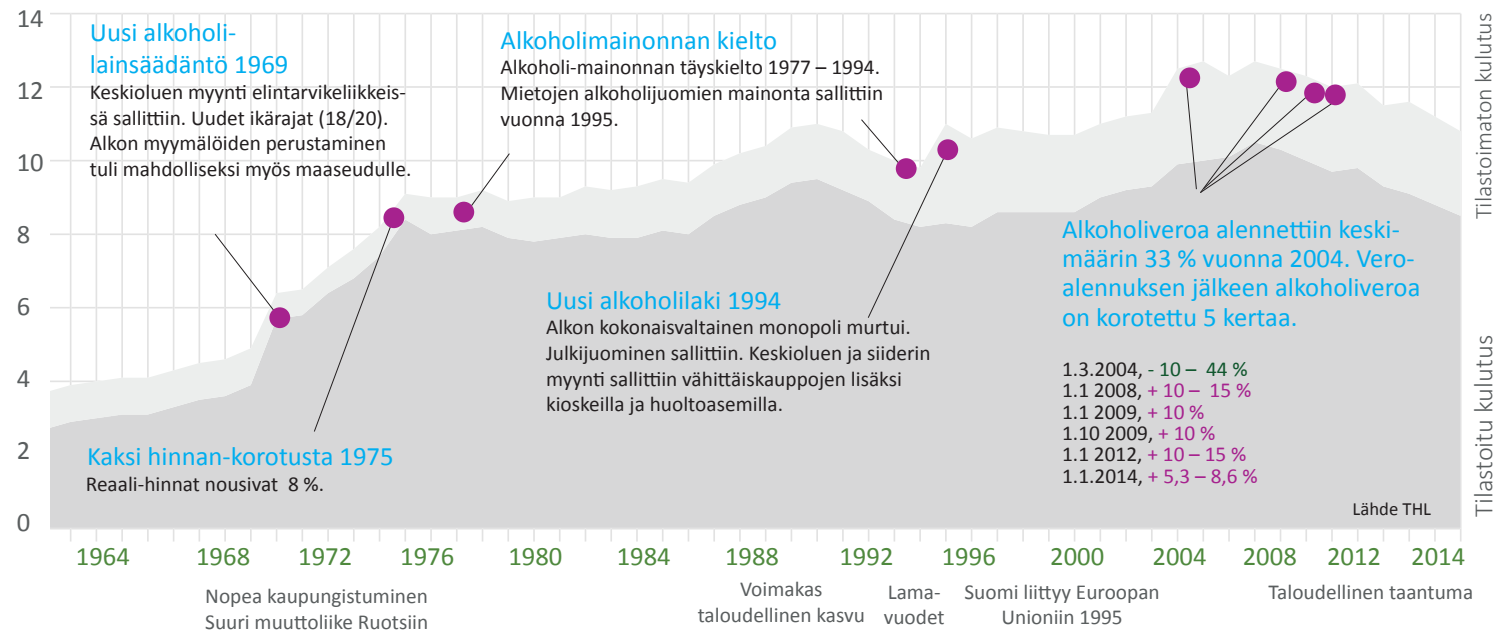

ALKOHOLIN KOKONAISKULUTUS SUOMESSA, 100% alkoholia litroissa/ 15 vuotta täyttänyttä kohti

Suomalaisen alkoholipolitiikan arvopohja on määritelty perustuslaissa, alkoholilainsäädännössä ja valtioneuvoston periaatepäätöksessä alkoholipolitiikan linjauksista.

Alkoholipolitiikan päämääränä on edistää väestön terveyttä ja vähentää alkoholista koituvia haittoja. Tämä tavoite koskee kaikkia hallinnonaloja ja on ensisijainen kaikkiin muihin intresseihin nähden.

Suomalaista alkoholipolitiikkaa toteutetaan tavalla, jota WHO ja OECD suosittelevat jäsenvaltioilleen. Kokonaisvaltaisilla ja kustannustehokkailla toimenpiteillä vähennetään alkoholin kulutusta ja haittoja.

VERONKOROTUKSET

Tehokkaimpia tapoja vaikuttaa alkoholin kulutukseen ja siitä aiheutuviin haittoihin on alkoholivero. Suomessa vuoden 2004 veronalennus johti kulutuksen ja haittojen hallitsemattomaan kasvuun. Viidellä maltillisella veronkorotuksella vuosina 2008 – 2014 tilanne on saatu korjattua. Kokonaiskulutus ja sen myötä haitat ovat kääntyneet laskuun. Suomella on nyt käytössään 400 miljoonaa euroa lisää vuosittain suomalaisen hyvinvointivaltion ylläpitämiseen verrattuna vuoden 2007 tasoon. Samalla sosiaali- ja terveystalouden kuormitus on keventynyt ja olemme säästäneet tuhansilta alkoholiehtoisilta kuolemilta.

ALKON MONOPOLI

Suomessa valtiolla on yksinoikeus yli 4,7 tilavuusprosenttia alkoholia sisältävien juomien vähittäismyyntiin. Alkon lähtökohtana on vastuullinen myynti ja haittojen vähentäminen, ei voittojen kasvataminen. Järjestelyllä on suomalaisessa yhteiskunnassa laaja hyväksyntä. Kansalaiset ovat myös tyytyväisiä Alkon palveluihin ja tuotevalikoimaan.

ALKOHOLIMAINONTA

Suomessa väkevien alkoholijuomien mainonta on kielletty.

Mietojen alkoholijuomien mainonta on sallittua, mutta laissa on määriteltä alkoholimainonnassa kielletyt elementit. Tällaisia ovat muun muassa mainonnan kohdistaminen alaikäisille, alkoholin yhdistäminen menestykseen ja runsaan kulutuksen myönteisyys. Vuoden 2015 alusta alkoholin ulkomainonta kiellettiin ja samalla Suomi rajoitti ensimmäisenä maana maailmassa alkoholin mainontaa sosiaalisessa mediassa.

MUITA ALKOHOLIJUOMIEN SAATAVUUDEN SÄÄNTELYN KEINOJA

- **Ikäraajat.** 18-vuotias saa ostaa mietoja alkoholijuomia, joissa on enintään 22 % alkoholia. 20-vuotias voi ostaa kaikkia alkoholijuomia. Anniskeluikäraja on 18 vuotta. Alkoholin myyminen ja välittäminen alaikäisille on kiellettyä.
- **Aikarajoituksia myynnille**
 - Anniskelu ravintoloissa: Alkoholijuomien anniskelu on sallittua kello 9 alkaen anniskelupaikan sulkemiseen asti. Takaraja on kuitenkin kello 1.30 edellyttäen, ettei anniskeluaikaa ole jatkettu.
 - Alkoholin vähittäismyynti: Vähittäismyyntipaikassa on sallittua myydä alkoholijuomia kello 9-21 välisenä aikana
- **Myynti- ja anniskelutoiminnan luvanvaraisuus.** Alkoholia ei saa myydä eikä anniskella ilman asianmukaista lupaa. Lupaviranomainen voi pyytää lausuntoa kansalaisilta alueelle perustettavista anniskelu- ja vähittäismyyntipaikoista.

LOPUKSI

Suomessa on käytössä kaikki tutkimusnäyttöön perustuvat merkittävät ja vaikuttavat alkoholin saatavuutta säätelevät toimenpiteet. Pitkään rakennetun kokonaisuuden kestävyttä koetellaan parhaillaan alkoholialan vaateilla ja norminpurkua perään kuuluttavien tahojen avauksilla. Ei kuitenkaan kannattaisi rikkoo toimivaa. Alkoholipolitiikan liberalisointi ei johda kulutuksen ja haittojen vähentämiseen. Pidetään kiinni omista Best buy -toimenpiteistämme ja ollaan ylpeitä niistä. Monet maat ovat vasta matkalla tilanteeseen, jossa Suomi on.

Best buy on kustannustehokas tutkimusnäyttöön perustuva toimenpide alkoholihaittojen vähentämiseksi.